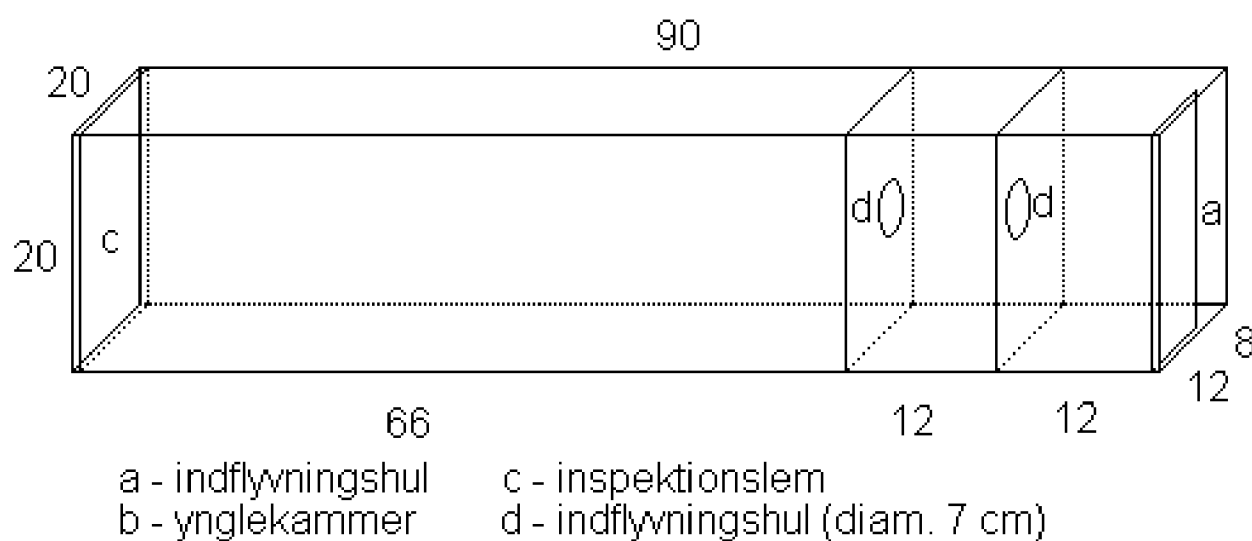

Redekasse til kirkeugle

Stedet, der vælges til opsætning af kirkeuglekassen, bør ligge i umiddelbar nærhed af et areal med vedvarende græs. Græsset skal holdes kort af græssende kreaturer eller heste. Det er en fordel, hvis der er gamle frugttræer eller stynede træer i nærheden. Der må dog ikke være tale om større bevoksninger som lunde eller skove, da kirkeuglen ikke kan leve, hvor der også er natugler. I forbindelse med opsætning af kassen, bør kassen opsættes således mår og mink ikke har direkte adgang til redekassen.

Materialer

Kassen bygges af krydsfiner (10-20 mm), spånplader eller ubehandlede brædder (10-20 mm). Den males med en vandbaseret maling, der skal forøge holdbarheden under udendørs forhold. Lad kassen "dampe" godt af inden ophængningen.

Ophængning

Kassen placeres udvendigt på en bygning i 4-5 m's højde - helst på en øst- eller nordvendt væg. Da kassen er udsat for vejrliget, er det bedst at hænge den helt oppe under tagudhænget. Der kan også vælges en placering i et træ. I så fald skal kassen helst højere op end 4-5 m. Hæng kassen så det er så svært som muligt for en kat eller en mår at komme ind i den. Til slut lægges der et tyndt lag halm i bunden af kassen.

Se evt. mere på www.tytoalba.dk

Plejetiltag som skaber variation og bedre levevilkår for kirkeugler

Afgræsning

Afgræsning med heste, køer, får osv. skaber grundlag for en række forskellige orme og insekter, som kirkeuglen ynder at jage. Derudover medfører afgræsningen som regel variation i græsdækket, således kirkeuglen får områder med meget lav vegetation og områder med lidt højere vegetation, som giver skjul for kirkeuglen. Hegnspæle af træ er fortrinlige udsigtspunkter for en jagende kirkeugle. Staldene eller læskurene med halm osv. er gode ynglelokaliteter. Adgang til stalde med ly, læ og føde i form af mus og smådyr kan i hårde vintre være meget nødvendige for kirkeuglens overlevelse.

Insektvold

En insektvold er en terrænplejeforanstaltning for markvildt. Primært har jordrugende fugle som agerhøns og fasan glæde af insektvolde, men kirkeuglerne har også fordel af den øgede insektmængde.

Insektvolden består af en græsklædt jordvold, som tjener flere formål i terrænplejen for de jordrugende fugle. Volden skaber særlige gunstige livsbetingelser for en række insekter og fungerer bl.a. som overvintringssted for disse. Således bidrager insektvolden til gode og varierede forekomster af insekter og dermed til fødegrundlaget for eksempelvis hønsefuglens kyllinger. Insektvolden har en anden vigtig funktion, idet den fungerer som redested for hønsefugle og andre jordrugende arter. Agerhøns og fasaner foretrækker at anlægge rede i ældre græs- og urtevegetation – gerne på en let skrånende overflade – og det er netop disse forhold, insektvolden tilbyder.

Markvildtstribe

En markvildtstribe dækker over en række terrænplejeforanstaltninger, der enkeltvis eller i kombination bidrager til at skabe bedre livsbetingelser for markvildtet. Terrænplejeforanstaltningerne vil typisk tilgodese agerhøns, fasaner, viber, lærker og harer men også råvildt.

Hovedformålet med at etablere markvildtstriber er at bryde større dyrkningsflader og skabe variation, så der opstår områder med redesteder, barjord, føde i form af insektforekomster og frø fra enårigt ukrudt samt dækning.

Barjordsstriber

Områder med barjord er en forudsætning for at skabe gode livsbetingelser for hønsefugle. Her kan fuglene bale (støvbade) og derved holde fjerdragten i orden, så den kan yde optimal beskyttelse mod kulde. Hvis hønsefuglens yngel og harekillingerne ikke har steder med barjord eller lign., hvor de kan tørre henholdsvis fjerdragt og pels efter en regnbyge, risikerer de at blive svækket og i værste fald dø. En våd pels eller fjerdragt yder nemlig ikke den optimale beskyttelse mod kulde.

De voksne fugle bruger også områder med barjord flittigt. Hønsefugle baler året rundt. Også de voksne harer opholder sig meget her.

Barjordsstriber langs levende hegn og dyrkningsflader fungerer tillige som såkaldte ledelinier i det åbne land og sikrer en vis spredning af vildt.

Ud fra en planteavlsmæssig betragtning kan en stribe af barjord tjene til at mindske spredningen af rod ukrudt fra andre arealer – eksempelvis levende hegn, brakarealer samt udyrkede arealer mv. Barjordsstriber er et enkelt, billigt og meget effektivt terrænplejetiltag.

Græsstribe - gammel vegetation

En græsstribe med gammel vegetation – gerne med tuegræsser - medvirker til at skabe velegnede redepladser for de jordrugende fugle og til eksempelvis at sikre egnede ynglemuligheder for hasselmusen, der er en truet art i den danske fauna. Endelig giver gammel græsvegetation mulighed for større artsrigdom af insekter og bidrager derved til bedre fødemuligheder for kirkeuglerne og til biodiversiteten generelt.

Græsstribe – kort vegetativ vækst

Græsstriber, der klippes jævnligt igennem vækstsæsonen, repræsenterer et meget værdifuldt og enkelt terrænplejetiltag. Det tætklippede græs producerer et vigtigt fødetilbud på grund af den vegetation, der fremspirer efter slåning. Ung græsvegetation har nemlig et højere og lettere omsætteligt indhold af næringsstoffer end ældre græsvegetation. Ved systematisk at holde græsset kortklippet sikres et frisk udbud af græs, kløver og urter, som eksempelvis råvildt og harer sætter pris på. Derudover overvintrer græs, der slås jævnligt, bedre end græs, der ældes. En stor del af hønsefuglenes, harens og råvildtets føde i vinterhalvåret består af græs og kløver. Denne type græs giver dermed vildtet et godt fødetilskud vinteren igennem.

Endelig sikrer de kortklippede arealer, at hønsefuglenes kyllinger og harekillinger altid kan finde steder at tørre sig, hvis de er blevet våde. De kortklippede arealer kan altså have samme funktion som barjordsstriber.

Spildfrø og halm i lader og udhuse

Spildfrø og halm i lader, loftsrum, udhuse mm. giver gode vilkår for mus og andre smådyr, som danner fødegrundlag for mange uglearter. De gamle møddingspladser var præget af et stort insektliv med skarnbasser og orm. Miljølovgivning har gjort det ulovligt at have åbne møddingspladser, men kirkeuglerne vil have gavn af en efterligning af tidligere tiders møddinger. Det kunne eksempelvis være en større kompostbunke indblandet halm. En stubmark efter især vårbyg, der får mulighed for at ligge brak igennem den kommende vækstsæson har vist sig at have stor betydning for agerhøns. Årsagen er, at netop den vegetation der etablerer sig i stubmarken giver gode livsbetingelser for agerhøns, men også andet vildt.

Udyrkede striber

En stribe, som henligger udyrket, giver mulighed for at typisk de enårige ukrudtsarter kan etablere sig og derved dels sikre levesteder for insekter – føde for kirkeuglen, og dels sikre vigtig frøføde for vildtet. Udyrkede striber skaber desuden variation på ejendommens terræn.

Reduceret udsæd og/eller gødskning

Åbne landbrugsafgrøder vil ofte skabe gode vækstvilkår for enårigt ukrudt, så der skabes variation. Samtidig giver åbne afgrøder mulighed for at vildtet kan bevæge sig bedre og mere frit. Dernæst giver det mulighed for, at solen skinner helt ned til jordoverfladen, hvilket mange smådyr og vildt nyder godt af.

En reduceret udsæd og/eller gødskning vil resultere i en mere åben landbrugsafgrøde til gavn for vildtet.

Reduceret eller friholdt sprøjtning - sprøjtefrie randzoner

Ved enten at reducere sprøjtningen eller helt undlade den langs levende hegn og markskel, skabes der zoner, hvor enårige ukrudtplanter kan etablere sig. De er vigtige værtsplanter for de insekter, som udgør vigtig føde for hønsefuglenes yngel, og de producerer livsvigtig føde i form af frø. Undlades sprøjtning med ukrudts- og insektmidler i de alleryderste meter af marken giver det en stor forbedring af livsbetingelserne for hønsefuglene.

Fra folderen "[Den danske kirkeugle – en art i tilbagegang](#)" fra 2017.